

Országgyűlési képviselő

Magyar Köztársaság Hivatala

1051 Budapest, Széchenyi István tér 1. sz. 11. emelet

2017. MÁRCIUS 13.

Torvenyjavaslat kezdeményezése

Dr. Kover László úr,
az Országgyűlés elnöke részére
Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Magyarország Alaptörvénye 6. cikk (1) bekezdése értelmében „*az onkenyuralmi jelkepek kereskedelmi célú hasznosításának tilalmától, valamint az ezzel összefüggő egyes törvények módosításáról*” címmel a mellékelt

t o r v e n y j a v a s l a t o t

kivánjuk benyújtani.

Budapest, 2017. március 13.

Tisztelettel:

László Kover
FIDESZ

Csizmadia Zoltán

2017. évi törvény

az onkenyuralmi jelkepek kereskedelmi celi hasznositasanak tilalmarol, valamint az ezzel osszefiiggo egyes torvenyek modositasarol

A XX. szazad verzivataros idoszakara az ut6komak emlekezni erkolcsi kotelesseg es tortenelmi szilksegszeriiseg.

A szabadsag, amelyet a nemzetiszocialista es a kommunista diktaturak utan kivivtunk magunknak, egytittal azt a felelosseget is r6ja rank, hogy megakadalyozzuk es elejet vegyiik az olyan jelensegeknek, amelyek – kiilonosen az onkenyuralmi jelkepek kereskedelmi elterjedese es terjesztese reven – a mindennapokban elfogadhat6va teszik, vagy egyenesen nepszeriisitik a diktatUrak szimb6lumrendszeret, ezaltal pedig akarva vagy akaratlanul azok gyilkos es embertelen eszmeit is.

Az onkenyuralmi jelkepeknek kereskedelmi celb61 tOrteno felhasznalhat6saga nem olyan jog, amely – a velemenynyilvanitas szabadsagaval ellentetben – magasabb rendii lenne az onkenyuralmi jelkepek tiltasahoz filzodo kozerdeknel. Mindezekre tekintettel a hazai kozrend es kozerkolcs magasabb fokanak elerese es vedelme erdekeben, a sziiikseges es aranyos korlatozas kovetelmenyet szem elott tartva az Orszaggyiiles a kovetkezo tOrvenyt alkotja:

1. Az onkenyuralmi jelkepek hasznoszerzesi celi felhasznalasnak tilalma

1. §

(1) Tilos Magyarorszagon horogkeresztet, SS-jelvenyt, nyilaskeresztet, sarl6-kalapacsot, otag6 voroscillagot vagy ezeket abrazol6 jelkepet (a tovabbiakban: onkenyuralmi jelkep) hasznoszerzes celjab61

- a) felhasznalni,
- b) megjeleniteni vagy
- c) onkenyuralmi jelkeppel ellatott arut vagy szolgaltatast ertekesiteni.

(2) Az (1) bekezesben foglalt tilalom nem vonatkozik az ismeretterjeszto, oktatasi, tudomanyos, az onkenyuralmi jelkepekhez kotodo tOrtenelmi esemenyeket abrazol6 miiveszeti celu, valamint a tOrtenelem, illetve a jelenkor esemenyeirol sz6l6 tajekoztatas celjab61 tOrteno felhasznalas, megjelenites vagy ertekesites eseterere.

2. §

(1) A Kormany egyedi hatarozataival – teljes vagy reszleges – felmentest adhat az 1. § (1) bekezeseben foglalt tilalom al61, ha a kerelmezo bizonyitja, hogy az onkenyuralmi jelkep hasznalatahoz olyan kiilonos meltanylast erdemlo maganerdeke filzodik, amely az onkenyuralmi jelkep által enntett tarsadalmi csoport erzekenyseget nem serti, tovabba a jelkep hasznalatat61 val6 tart6zkodas sulyos es aranytalan erdekerelmet jelent a szamara.

(2) 6nmagaban az a teny, hogy a kerelmezo onkenyuralmi jelkepet tartalmazo vedjegy jogosultja, nem minusUl sem kiilonos meltanylast erdemlo maganerdeknek, valamint – kiilon indokolas nelkiil -nem jogosit az aranytalan erdekerelemre tOrteno hivatkozásra sem.

2. Hatalyba lepteto rendelkezesek

3. §

(1) Ez a torveny – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetést követő harmincadik napon lép hatályba.

(2) A 7. § 2018. január 1-jén lép hatályba.

3. Atmeneti rendelkezesek

4. §

(1) Azok a szerződések, amelyek a törvény hatálybalépését megelőzően keletkeztek és az 1. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütköznek – ha korábban más okból nem szűnnek meg – legkésőbb 2017. december 31-én hatályukat veszítik, amelynek alapján a szerződő felek elszámolásra kötelesek azzal, hogy az a szerződő fél, amely az onkenyuralmi jelképek megjelenítésében elsősorban érdekelt, a másik szerződő feltől onmagában az onkenyuralmi jelképek, vagy az ilyen jelképet is tartalmazó védjegy megjelenítésének hiánya miatt nem követelhet ellentételezést.

(2) Az e törvény hatálybalépését megelőzően keletkezett szerződés alapján Magyarországon forgalomba hozott, 1. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütköző **ARU** vagy szolgáltatás 2017. december 31-ig értékesíthető kereskedelmi forgalomban.

4. Az Európai Unió jogának való megfelelés

5. §

Jelen törvénynek a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információs szolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

5. Módosító rendelkezesek

6. §

(1) A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) a következő 45/C. §-sal egészül ki:

„45/C. § A fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során ellenőrzi az onkenyuralmi jelképek kereskedelmi célú hasznosításának tilalmáról, valamint az ezzel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi... törvényben meghatározott rendelkezések betartását.”

(2) Az Fgytv. 47/C. §-a a következő (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1b) Az (1) bekezdésből eltérően az onkenyuralmi jelkepek kereskedelmi célú hasznosításának tilalma, valamint az ezzel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi ... törvénnyel összefüggő jogszabályok esetében a bírság összege – függetlenül a vállalkozási formától – 500 ezer forinttól a vállalkozás éves nettó árbevételenek 5 %-áig, de legfeljebb 2 milliárd forintig terjedhet.”

7.§

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 335. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Onkenyuralmi jelkép használata

335. § (1) Aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, otagli voroscsillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet (a továbbiakban: onkenyuralmi jelkép) köznyelvi megzavarásra alkalmas –különösen az onkenyuralmi rendszerek adatainak emberi méltóságát vagy kegyeleti jogát sértő- módon

a) terjeszt,

b) nagy nyilvánosság előtt használ, vagy

c) közszemlére tesz,

ha súlyosabb büntetési mérték nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.

(2) Aki onkenyuralmi jelképet hasznosítás céljából – az ismeretterjesztő, oktatási, tudományos, az onkenyuralmi jelképekhez kötődő történelmi eseményeket ábrázoló művészeti célból vagy a történelem, illetve a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából történő felhasználás esetét kivéve –

a) felhasznál,

b) megjelenít

c) vagy ilyen jelképpel ellátott áru vagy szolgáltatást értékesít,

ha súlyosabb büntetési mérték nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

INDOKOLÁS

.Általános indokolás

A törvényjavaslat előterjesztői – a preambulumban megfogalmazott felelősségerzetiükkel vezelve – úgy látják, hogy szükség van egy általános, az onkenyuralmi jelkepek kereskedelmi célú felhasználását tiltó szabályrendszer felállítására Magyarországon.

Jelenleg a hatályos jogszabályi környezetben mindössze a Büntető Torvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 335. §-a tiltja az onkenyuralmi jelkepek meghatározott formában történő használatát.

Semmi sem szabályozza azonban azt a jelenséget, hogy az onkenyuralmi jelkepek kereskedelmi célból történő megjelenítése, és ezáltal lopakodó társadalmi elfogadtatása egyfajta legitimitást jelent a diktatúrák: korábbi szimbólumrendszereinek. Ez ugyanakkor nem kívánatos, sőt, kifejezetten káros a kollektív társadalmi emlékezet szempontjából.

A korábbi – a jelenleginél szigorúbb – szabályozást (regi Btk. 269/B. §) az Országgyűlés (első sorban az Emberi Jogok Európai Bizottsága (EJEB) által a Vajnai Attila kontra Magyarország (EJEB2006. 33629/06) ügyében hozott ítélet, és a részben annak alapján megszületett alkotmánybírósági döntés (4/2013. (II.21.) AB határozat) nyomán volt kénytelen megváltoztatni. Közben azt meg az EJEB is elismerte, hogy – például – a kommunizmussal összekapcsolódó történelmi események, az ilyen szimbólumok viselese fájdalmat okoznak az áldozatoknak és családtagjaiknak, és bizonyos korlátozásokkal az onkenyuralmi jelkepek használhatóságának tilalma elfogadható lehet, azonban a korábbi szigorú tiltást a (politikai) véleménynyilvánítás szabadságával ellentétesnek találta. Megjegyzendő egyébként, hogy az Alkotmánybíróság nem is a véleménynyilvánítás szabadságának alapvető jogával találta ellentétesnek a jogszabályt, hanem a korábbi Btk. nem kielégítően határozott, pontos tartalma miatt semmisítette meg a korábbi Btk.-beli rendelkezést.

Az európai joggyakorlatban egyébként az onkenyuralmi jelkepek használhatóságának egyes szabályait találjuk. Az Európai Unió legtöbb tagállamában a korábbi német nemzetiszocialista jelkepek tiltottak, míg ezek helyi változatai csak a közvetlenül érintett országokban nem használhatók. A kommunista diktatúrák: jelkepei azonban a legtöbb országban nincsenek betiltva; ráadásul az Európai Bizottság 2005-ben elvetette a kommunista jelkepek használatának általános betiltására vonatkozó kezdeményezést. Magyarország ugyanakkor az első között volt a kommunista jelkepek általános betiltásában. Litvaniában 2015-ben vált a sarló és a kalapács is tiltott onkenyuralmi jelkeppé (más, korábban betiltott jelkepek mellett); Lettországon és Csehországon is tilalom van a jelkepek használhatósága tekintetében.

Ráadásul, ismert egy – a jelen szabályozási javaslat szempontjából lényeges – jogeset is, amelynek értelmében az Európai Unió Bizottsága (a Torvényszék) az egykori – sarlós és kalapácsos, valamint vörös csillagot is tartalmazó – szovjet címer ábrás védjegyként történő használatát (és ezzel pl. parfümökre történő kereskedelmi célú hasznosításra való vedhetőseget) megtagadta (T-232/10.) – éppen az egyes tagállamokban érvényesítő általános tilalomra tekintettel.

Az előterjesztők álláspontja szerint az onkenyuralmi jelkepeknek a kereskedelmi célból történő felhasználhatósága nem olyan jog, amely – a véleménynyilvánítás szabadságával ellentétben – konkurrencialhatna az onkenyuralmi jelkepek tiltásához filzódó közérdekkel. Eppen

ezért a törvényjavaslat az onkenyuralmi jelkepek kereskedelmi celu felhasználásának minden formáját – a törvényben irt kivetelekkkel – meg kívánja tiltani es a törvény teljes szigorával szankcionalni kívánja a közrend es közérkölcsh védelme érdekében is.

Az intézkedés a védendo jogi érdekre tekintettel szükseges es aranyos is. Egyrészt ugyanis mindössze azt követeli meg, hogy az onkenyuralmi jelkepet valamilyen módon eltiintesse a felhasználó a kereskedelmi forgalomból – nem magát a termeket vagy szolgáltatást kell kivezetni. Másrészt pedig van mód arra, hogy a védendo jogi érdekek összejütöközése eseten egy megfelelo szintii forum donthessen akár részleges felmentvény adásáról is.

Részletes indokolas

Az 1. §-hoz

A törvényhely kimondja az onkenyuralmi jelkepek általános kereskedelmi celu felhasználhatóságának tilalmát.

A tilalom értelemszerűen nem vonatkozik az ismeretterjesztó, oktatási, tudományos, az onkenyuralmi jelkepekhez kötődő törtenelemi eseményeket ábrázoló művészeti celu, vagy a törtenelem, illetve a jelenkor eseményeiről szülő tájékoztatás céljából történő felhasználás, megjelenítés vagy értekesítés esetere.

A 2. §-hoz

A § megteremti a lehetoseget annak, hogy ha a kérelmező bizonyítja, hogy az onkenyuralmi jelkepek használatához olyan különös méltánylást érdemlő magánérdeke fiizodik, amely az onkenyuralmi jelkepek által sértett társadalmi csoportok érdekesége nem sérti, es a jelkepek használatából való tartózkodás súlyos és aránytalan érdekeserelmet jelent a számára, akkor – a Kormány egyedi határozata alapján – továbbra is használhassa a jelkepet. De hangsúlyos, hogy onmagában az a tény, hogy egy kérelmező onkenyuralmi jelkepet is tartalmazó védjegy jogosultja, nem minősül sem különös méltánylást érdemlő magánérdeknek, illetve – külön indokolas nélkül – nem jogosít az aránytalan érdekeserelme történő hivatkozásra sem.

Azaz, nem formális, hanem tartalmi indokolást követel meg a törvény (ket, konjunktív feltetellel), amely során különösen bizonyítani kell, hogy pl. egy védjegy olyan csekély fokú mérdosítása, amely az onkenyuralmi jelkepek eltávolításával jár a magyarországi kereskedelmi forgalomban miért minősül aránytalan 'érdekeserelmenek ahhoz a közérkölcshből, illetve a közrendből következő követelmenyhez képest, hogy a diktatúrák áldozatainak es családjaiknak, valamint a kollektív magyar nemzetnek a kegyelethez, illetve emlékezéshez való jogát mindez felülírassa.

A törvényjavaslat tehát nem zfilja ki, hogy lehet olyan magánérdek, amely adott eseten konkuralhat a védendo közérdekekkel, es ennek elbírálására megteremti a jogszabályi lehetoseget. A felmentés lehet részleges is – utóbbira tipikus példa a nemzetközi közvetítésben megjelölő reklám lehet.

A 3. es az 5. §-okhoz

Hatalyba lepteto rendelkezes, amely kello felkesziilesi idot biztosit, kiilonos tekintettel az egyeb jogagi szankci6kra. A torvenytervezet un. notifikaci6s eljárásban az Eur6pai Bizottsag felebejelentésre kerii.

A 4. §-hoz

A tOrvenyhely atmeneti rendelkezesekkel biztositja a megfelelo felkesziilesi idot minden jogalkalmaz6 számára. Hangsulyos, hogy a tOrvenyben eloirt vegso hataridot kovetoen mar semmilyen kereskedelmi forgalomban (kis- es nagykereskedelem egyarant) nem lehet 6nkenyuralmi jelkepet tartalmaz6 **aru** vagy szolgáltatás.

Ha a szerzodo felek a torveny alapján elszamolasra kotelesek, akkor az, aki az onkenyuralmi jelkepet megjeleniteseben dsorban erdekelt, a masik szerzodo feltol onmagaban az onkenyuralmi jelkepet, vagy az ilyen jelkepet is tartalmaz6 vedjegy megjelenitesenek hiánya miatt nem kovetelhet semmilyen ellentetelezest. Amennyiben pl. onkenyuralmi jelkepet is tartalmaz6 vedjegy megjelenitese a felek hosszti tav szerzodest kotOttek, ugy a szerzodes – amennyiben pl. a felek a tOrvenyi veghataridot megel6zoen saját maguk a k6lcs6n6sen kialakított feltetelrendszer szerint meg nem sziiintetik azt, vagy az mas okb6l meg nem sziiinik – a torveny erejénél fogva a veghataridovel megsziinik es a vedjegy jogosultja (az onkenyuralmi jelkepet megjeleniteseben elsorban erdekelt tipikus fel) nem kovetelheti a szerzodeses partneretol az erre vonatkoz6 tamogatási összeg visszateriteset.

A 6. §-hoz

A torvenyhely megteremti a fogyaszt6vedelmi hat6sági ellenorzes lehetoseget a kereskedelmi forgalomban, szigoru birsag eloirasaval a vallalkozások b6lrmely formája számára, amennyiben a torvenyben foglaltakat megsertik.

A 7. §-hoz

A torvenyhely kiegésziti a Btk.-t a kereskedelmi celu felhasználással, mint tilalmazott elkovetési magatartással. A biincselekmeny csak haszonszerzes celjab6l kovetheto el, de alanya barki lehet, aki onkenyuralmi jelkepet ilyen cellal felhasznál, megjelenit, vagy ilyen jelkeppel ellatott amt vagy szolgáltatást értékesit. Az elkovetési magatartás értelemszeriien nem vonatkozik az ismeretterjeszto, oktatósi, tudományos, az onkenyuralmi jelkepekhez kotodo tOrtenelmi eseményeket abrazol6 miiveszeti celu, vagy a tOrtenelem, illetve ajelenkor . eseményeiról sz6l6 tájékoztatás celjab6l torteno felhasználás, megjelenítés vagy értékesítés esetere a biintetojogi szabalyozás rendszerében sem.